

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут денної освіти
Форма навчання денна
Кафедра бухгалтерського обліку і аудиту

Допускається до захисту

Завідувач кафедри _____ Алла МІЛЬКА

« ____ » січня 2025 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

*на тему: «Публічні закупівлі в Україні: стан, проблеми та напрями
удосконалення»*

зі спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля»

освітня програма «Публічні закупівлі»

ступеня магістр

Виконавець роботи Браїлко Олександр Вікторович

_____ 14.01.2025 р.

Науковий керівник к.е.н., доцент Любимов Микола Олександрович

_____ 14.01. 2025 р.

Рецензент _____ Шкурат Олена Володимирівна

Полтава 2025

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1 РОЗВИТОК ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ В УКРАЇНІ ..	6
1.1. Розвиток публічних закупівель в Україні.....	6
1.2. Публічні закупівлі в Україні в умовах дії правового режиму воєнного стану	12
Висновки за розділом 1	27
РОЗДІЛ 2 СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПРОБЛЕМИ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ В УКРАЇНІ	29
2.1. Сучасний стан системи публічних закупівель в Україні	29
2.2. Проблеми виникнення корупційних ризиків у сфері публічних закупівель	39
2.3. Проблеми використання нецінових критеріїв і здійснення закупівель із вартістю життєвого циклу	50
Висновки за розділом 2	65
РОЗДІЛ 3 НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ В УКРАЇНІ	67
3.1. Напрями вдосконалення закупівельної діяльності підприємства... 67	
3.2. Напрями підвищення прозорості публічних закупівель в Україні та способи виявлення корупції.....	79
3.3. Напрями вдосконалення системи публічних закупівель в Україні на основі міжнародного досвіду	94
Висновки за розділом 3	103
ВИСНОВКИ	105
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ДЖЕРЕЛ.....	109

ВСТУП

Актуальність теми. Публічні закупівлі спрямовані на задоволення потреб через надання державних послуг. У кожній країні по всьому світу державні закупівлі становлять значну частку ВВП (від 8% до 21%), а отже, державні закупівлі є потужним інструментом впливу на ринок як з боку виробництва, так і з боку споживання. Ефективне функціонування цього сектора є необхідною умовою для формування стійкої та ефективної економічної системи в цілому.

Реформа публічних закупівель в Україні включає в себе зміну законодавства і впровадження електронної системи закупівель, яка отримала назву ProZorro.

Реформа зробила сферу публічних закупівель більш помітною для широкої публіки, відкритість системи підвищила рівень обізнаності громадян щодо сфери публічних закупівель. Крім того, Україна як член Угоди СОТ про державні закупівлі (GPA) стала ще більш відкритою для іноземних учасників і отримала доступ до закупівель за кордоном. Електронна система спростила доступ до торгів для учасників, знизила рівень витрат на адміністрування як самої системи з боку держави, так і витрат на адміністрування процесу з боку закупівельників та учасників і в цілому прискорила процес закупівель. До того ж, моніторинг процесу закупівель, який охоплює електронна система, став більш простим та доступним.

Функціонування підприємств торгівлі в сучасних умовах господарювання, яке спроможне забезпечити сталі темпи зростання обсягів їх діяльності, вимагає застосування сучасних інформаційних технологій. Використання форм, засобів і методів електронної комерції підприємствами торгівлі сприяє забезпеченню прозорості та відкритості більшості бізнес-процесів, підвищенню їх ефективності та результативності. Тому дослідження проблем розвитку та особливостей функціонування електронної комерції та зокрема електронних торгових майданчиків для підприємств торгівлі є

своєчасним та актуальним.

Мета і завдання дослідження. Метою дослідження є узагальнення сукупності теоретичних, методичних і практичних питань функціонування системи публічних закупівель виявлення напрямів її удосконалення.

Для досягнення поставленої мети, в роботі необхідно вирішити наступні завдання:

- дослідити розвиток публічних закупівель в Україні;
- виявити особливості публічних закупівель в Україні в умовах дії правового режиму воєнного стану;
- оцінити сучасний стан системи публічних закупівель в Україні;
- визначити проблеми виникнення корупційних ризиків у сфері публічних закупівель;
- дослідити проблеми використання нецінових критеріїв і здійснення закупівель із вартістю життєвого циклу;
- визначити напрями вдосконалення закупівельної діяльності підприємства;
- виявити напрями підвищення прозорості публічних закупівель в Україні та способи виявлення корупції;
- сформулювати напрями вдосконалення системи публічних закупівель в Україні на основі міжнародного досвіду.

Об'єктом дослідження є суспільні відносини у сфері публічних закупівель.

Предметом дослідження є система публічних закупівель в Україні.

Методи дослідження. Для досягнення мети дипломної роботи в процесі дослідження стану та перспектив розвитку публічних закупівель, застосовувався комплекс загальнонаукових методів. Були використані методи індукції, дедукції – при дослідженні теоретичних питань публічних закупівель, аналізу і синтезу, спостереження та порівняння – для визначення стану публічних закупівель; абстрактно-логічний метод і метод причинно-наслідкового зв'язку.

Інформаційною базою дослідження є законодавчі та нормативні акти; Укази Президента; Постанови Кабінету Міністрів України; офіційні документи та методичні матеріали Державної служби статистики України; наукова література; статті вітчизняних та зарубіжних вчених у періодичних виданнях із публічних закупівель; довідково-інформаційні видання; наявні інформаційні ресурси та платформи; Інтернет.

Наукова новизна дослідження полягає в теоретичному обґрунтуванні механізмів державного регулювання публічних.

Практичне значення одержаних результатів полягає у розробці практичних рекомендацій для органів законодавчої та виконавчої влади, а також представників ринку публічних закупівель, які можуть бути використані для удосконалення системи публічних закупівель в Україні.

Апробація результатів дослідження. За результатами дослідження була підготовлені тези доповіді на XLVII Міжнародній науковій студентській конференції «Актуальні питання розвитку науки та забезпечення якості освіти у XXI столітті» (за підсумками науково- дослідних робіт студентів за 2023 рік) на тему «Напрями підвищення ефективності публічних закупівель».

ВИСНОВКИ

Публічні закупівлі – це процес придбання державою товарів, робіт і послуг для виконання своїх функцій. В Україні ці закупівлі регулюються Законом «Про публічні закупівлі», який визначає правила та процедури їх здійснення на основі ключових принципів: чесна конкуренція, недискримінація, економічність, ефективність, пропорційність, прозорість, запобігання корупції та неупереджений вибір переможця.

Важливо зазначити, що ефективне управління публічними фінансами та мінімізація ризиків їх нецільового витрачання є ключовими чинниками для забезпечення економічної безпеки країни, правового господарського порядку та сприяє європейській інтеграції України.

Одним із значних досягнень національного законодавства стало закріплення норм, які зобов'язують замовників проводити закупівельні процедури виключно через електронну систему закупівель.

Для посилення контролю над публічними закупівлями в Україні були впроваджені інноваційні інструменти, зокрема, алгоритми штучного інтелекту та автоматизовані індикатори ризиків.

Система електронних закупівель є інструментом, який сприяє підвищенню підзвітності та прозорості в публічному управлінні. В умовах цифрових технологій державні установи та підприємства все частіше використовують електронні системи для ефективнішого, передбачуваного, прозорого та безпечного управління процесами закупівель. Використання електронного обміну та зберігання даних замість паперових документів забезпечує більшу прозорість і знижує державні витрати. Ця система не лише допомагає виявляти та протидіяти корупції завдяки численним інструментам моніторингу і аналізу публічних закупівель, але й забезпечує транспарентність ринків. Вона є унікальною, оскільки об'єднує три сторони: державу, бізнес та громадянськість.

Електронна система публічних закупівель Prozorro без сумніву є основою змін у системі публічних закупівель в Україні та повинна залишатися ефективним інструментом протидії корупції в цій сфері, навіть під час дії правового режиму воєнного стану в Україні.

Протягом 2016–2024 років система публічних закупівель в Україні зазнала значних змін, що відобразилося у відповідних статистичних показниках.

Команда Prozorro підвела підсумки 2024 року: 19,21 тисячі публічних замовників уклали понад 379 тисяч договорів на суму 793,04 млрд грн за результатами конкурентних торгів. Завдяки конкуренції вдалося зекономити 52,6 мільярда гривень державних коштів. У процесі закупівель взяли участь 38,26 тисяч постачальників.

Вперше через систему проведено закупівлі:

- Послуг з розмінування сільгоспземель (0,5 мільярда гривень)
- За правилами міжнародних донорів – Світового Банку, Червоного Хреста та USAID (1,46 мільярда гривень)

Статистичні дані свідчать про значну концентрацію коштів у енергетичному та будівельному секторах, а також про низький рівень конкуренції в більшості процедур публічних закупівель.

Станом на лютий 2025 року система публічних закупівель в Україні зазнала значних змін, спрямованих на підвищення прозорості та ефективності процесів. У лютому 2024 року Кабінет Міністрів України затвердив Стратегію розвитку системи публічних закупівель на 2024–2026 роки, яка визначає ключові напрями реформування цієї сфери.

Одним із головних завдань Стратегії є гармонізація національного законодавства з директивами Європейського Союзу. Також у рамках реалізації Стратегії розвитку на 2024–2026 роки, особлива увага приділяється професіоналізації сфери публічних закупівель. Крім того у фокусі – діджиталізація та автоматизація. Prozorro активно інтегрує аналітичні панелі для моніторингу ефективності закупівель.

Таким чином, сучасний стан публічних закупівель в Україні характеризується активними реформами, спрямованими на підвищення прозорості, ефективності та конкурентності процесів, з урахуванням європейських стандартів та практик.

За результатами дослідження виділено основні проблеми публічних закупівель в Україні.

В межах цього дослідження ми розглянули найважливішу проблему виникнення корупційних ризиків і напрями їх уникнення як на рівні учасника тендера, так і на рівні системи закупівель в цілому. Крім того, досліджено проблеми використання нецінових критеріїв і здійснення закупівель із вартістю життєвого циклу.

Досліджено вітчизняний і зарубіжний досвід використання нецінових критеріїв, визначено найпопулярніші нецінові критерії в публічних закупівлях, наведено пропозиції, які допоможуть унормувати практики використання нецінових критеріїв.

Досліджено проблеми оцінки пропозицій за вартістю життєвого циклу.

За результатами дослідження сформульовано напрями вдосконалення закупівельної діяльності підприємства на основі виділення етапів закупівельного процесу:

1. Визначення потреби, аналіз ринку та планування закупівель
2. Вибір методу закупівлі.
3. Проведення процедур закупівель та укладання договорів.

Сформульовано покроковий алгоритм процесу вдосконалення закупівельної діяльності.

Виходячи з актуальності питання протидії корупційним проявам, досліджено напрями підвищення прозорості публічних закупівель в Україні та способи виявлення корупції

Визначено основні джерела для виявлення корупційних ризиків у публічних закупівлях в Україні і досліджено їх можливості.

На основі дослідження міжнародного досвіду здійснення публічних

закупівель, здійснене Порівняння системи публічних закупівель в Україні та міжнародних підходів.

Виявлено напрями вдосконалення системи публічних закупівель в Україні на основі міжнародного досвіду за такими напрямами: цифровізація та автоматизація, збільшення прозорості, міжнародна сертифікація та стандартизація, посилення антикорупційних механізмів, залучення малого та середнього бізнесу, професіоналізація закупівельників, екологічна та соціальна відповідальність, удосконалення контролю та моніторингу, розширення участі громадянського суспільства, оптимізація процесів та зниження бюрократії, розширення міжнародного співробітництва.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ДЖЕРЕЛ

1. 793 мільярди через Prozorro: підсумки державних закупівель 2024 року. URL: <https://prozorro.gov.ua/uk/news/793-milyardy-cherez-prozorro-pidsumky-derzhavnyh-zakupivel-2024-roku>
2. Bart L., Johannes I. M., Hans V. (2019). Innovation and public procurement: from fragmentation to synthesis on concepts, rationales and approaches, *Innovation: The European Journal of Social Science Research*. DOI: <https://doi.org/10.1080/13511610.2019.1700101>
3. DOZORRO : офіційний сайт. URL: <https://dozorro.org/>.
4. Fazekas M., Blum J. (2021). Improving Public Procurement Outcomes : Review of Tools and the State of the Evidence Base. Policy Research Working Paper; No. 9690. World Bank, Washington, DC.
5. Mehmet A. D., Vivona R. (2021) Positioning public procurement as a procedural tool for innovation: an empirical study. *Policy and Society*, 40:3, 379–396. DOI: <https://doi.org/10.1080/14494035.2021.1955465>
6. Patrucco A. S., Luzzini D., Ronchi, S. (2016). Evaluating the Effectiveness of Public Procurement Performance Management Systems in Local Governments. *Local Government Studies*. DOI: <https://doi.org/10.1080/03003930.2016.1181059>
7. Transparency International Ukraine. URL: <https://cpi.ti-ukraine.org/>.
8. Азаренкова Г. М. Шляхи удосконалення державного фінансового контролю в Україні: окреслення та обґрунтування. *Бізнес-інформ*. 2013. № 12. С. 280-283.
9. Азаренкова Г., Буряченко А., Жибер Т. Антикорупційна ефективність у публічних закупівлях. Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. Харків. 2020. Том 2. № 33. С. 66-73.
10. Бігун Н. Як Prozorro адаптується до умов воєнного часу. URL: <https://epravda.com.ua/columns/2022/10/27/693107/>
11. Бондарчук О. здійснення електронних державних закупівель:

переваги та недоліки [електронний ресурс] / о. Бондарчук. – режим доступу: http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2017/5_2017/part_1/18.pdf.

12. Бурак М. В. Корупційні ризики в державних оборонних закупівлях: шляхи мінімізації // Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ . 2019. № 2. С. 103-115. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/aymvs_2019_2_14

13. Вареник В. Особливості застосування системи державних закупівель prozorro (прозора) / В. Вареник, Л. Євчин // Європейський вектор економічного розвитку. - 2016. - № 2(21). - С. 6-15.

14. Від еволюції до революції. URL: <https://yur-gazeta.com/publications/practice/inshe/vid-evolyuciyi-do-revolyuciyi.html>

15. Вісник публічних закупівель Європейського Союзу. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://ted.europa.eu/>

16. Гарбінська-Руденко, А. В., О. О. Покутній, and В. Р. Шимко. "Корупційні ризики під час проведення публічних закупівель в умовах воєнного стану." Аналітично-порівняльне правознавство 2 (2024): 413-417.

17. Голота О. П. Нормативно-правове забезпечення як підсистема організаційно-економічного механізму функціонування системи державних оборонних закупівель. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/5_2020/69.pdf

18. Гризоголазов Д. Зарубіжний досвід здійснення державних закупівель / Д. Гризоголазов, І. Давидов // Науковий вісник Херсонського державного університету. - 2016. - Випуск 19. Частина 1. - С. 129-133.

19. Деякі питання закупівлі лікарських засобів, медичних виробів та допоміжних засобів до них: Постанова Кабінету Міністрів України від 07 березня 2022 року № 216/ Кабінет Міністрів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/216-2022-%D0%BF#Text>

20. Деякі питання здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для задоволення нагальних потреб функціонування держави в умовах воєнного стану: Постанова Кабінету Міністрів України від 2 березня 2022 р.

№ 185/ Кабінет Міністрів України.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/185-2022-%D0%BF#Text>

21. Деякі питання здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для задоволення нагальних потреб функціонування держави в умовах воєнного стану: Постанова Кабінету Міністрів України від 2 березня 2022 року

№ 185/ Кабінет Міністрів України.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/185-2022-%D0%BF#Text>

22. Єдиний закупівельний словник. ДК 021:2015. URL <https://dk21.dovidnyk.info>

23. Закупівлі із вартістю життєвого циклу. Звіт Transparency International Ukraine. URL: https://ti-ukraine.org/wp-content/uploads/2023/06/project_dozorro_instruktsiya-2-1.pdf

24. Збірник директив ЄС з питань державних закупівель. 2015. URL: http://eupublicprocurement.org.ua/wp-content/uploads/2015/02/EU-PP-Directives-Compendium_UKR.pdf.

25. Звіт Transparency International Ukraine «Публічні закупівлі 2023. Чим жила і як змінювалася сфера» URL: <https://ti-ukraine.org/research/publiczni-zakupivli-2023-chym-zhyly-i-yak-zminyuvalasya-sfera/>

26. Здирко Н.Г. Аналіз та державний аудит публічних закупівель : теорія, методологія, організація : автореферат дис. ... д-ра екон. наук. : 08.00.09 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності) ; Нац. акад. аграр. наук України, Нац. наук. центр "Ін-т аграр. економіки". Київ, 2020. 39 с.

27. Здирко Н.Г. Публічні закупівлі в Україні: історичний аспект становлення та розвитку. URL: http://bses.in.ua/journals/2019/48_3_2019/27.pdf

28. Зубар В. В. Електронні закупівлі: засади побудови в Україні. Міжнародний досвід побудови системи електронних держзакупівель / В. В. Зубар, С. А. Косінов, А. Г. Єгіозар'ян // ІБ Редукціон. – №12. – 2014. – С. 103–112.

29. International Organization of Supreme Audit Institutions (INTOSAI)

[Електронний ресурс]. – Режим доступу :
<http://www.intosai.org/en/committeesworking-groupstask-forces.html>.

30. Історичні витoki корупції. URL: <http://surl.li/qkevb>.

31. Карлін М. І. Комплексне забезпечення фінансово-економічної безпеки держави. Київ. Кондор, 2020. 416 с.

32. Карлін М. І. Кошкіна К. О. Деякі особливості здійснення державних закупівель в країнах ЄС: досвід для України. Актуальні проблеми та перспективи розвитку економіки України. 4 грудня 2019 р. Збірн. матеріалів міжн. конф. Луцьк. 2019. С. 50-52

33. Карлін М. І. Кошкіна К. О. Особливості розвитку публічних закупівель в Україні в контексті євроінтеграції. Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки: журнал / уклад. Любов Григорівна Ліпич, Мирослава Богданівна Кулинич. Луцьк: Вежа-Друк, 2020. № 4 (20). С. 120-126.

34. Карлін М. І., Івашко О. А., Проць Н. В. та ін. Фінанси України: Навч. посібник. Київ: В. Д. «Кондор», 2018. 332 с.

35. Карлін М. І., Кошкіна К. С. Здійснення публічних закупівель в Польщі: досвід для України. Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки: журнал / уклад. Любов Григорівна Ліпич, Мирослава Богданівна Кулинич. Луцьк: Вежа-Друк, 2019. № 4 (20). С. 121-127.

36. Карлін М. І., Проць Н. В., Цимбалюк І. О. та ін. Кліматичні фінанси: кол. монографія; за ред. М. І. Карліна. Луцьк: Вежа-Друк, 2017. 184 с.

37. Карлін М. І., Цимбалюк І. О., Ткачук Н. В. та ін. Суспільні фінанси України: Навч. посібник. Луцьк: Вежа-Друк, 2016. 304 с.

38. Кириленко О., Русін В. Напрями мінімізації фінансових шахрайств у сфері публічних закупівель. Світ фінансів. 2020. № 2(63). С. 62-76. (група Б). URL: <http://sf.wunu.edu.ua/index.php/sf/article/view/1320/1324>

39. Конашук Н. Е. Використання «зелених» критеріїв під час

здійснення публічних закупівель. Наук. записки Н. У. «Острозька Академія». Серія «Економіка». Випуск 3(31). Острог: Вид. Н. У. «Острозька Академія», 2016. С. 133-136.

40. Конашук Н. Е. Вплив функціонування електронної системи на сферу публічних закупівель в Україні. Фінанси, облік і аудит. 2017. № 1. С. 111-121.

41. Конашук Н. Е. Теоретичні засади здійснення публічних закупівель. Економіка та підприємництво. 2017. № 39. С. 134-144.

42. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції. Ратифіковано Законом N 251-V (251–16) від 18.10.2006, ВВР, 2006, N 50, ст.496. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_c16.

43. Корупційні ризики під час проведення публічних закупівель в умовах воєнного стану: рекомендації НАЗК. URL: <https://nazk.gov.ua/uk/koruptsijni-ryzyky-v-pub-lichnyh-zakupivlyah-pid-chas-voyenno-go-stanu-rekomendatsiyi-nazk/>.

44. Корупційні ризики під час проведення публічних закупівель в умовах воєнного стану (станом на червень 2023 року). URL: https://nazk.gov.ua/wp-content/uploads/2023/06/Kor-ryzyky_zakupivli.pdf.

45. Корупційні ризики під час проведення публічних закупівель в умовах воєнного стану (станом на червень 2023 року). URL: https://nazk.gov.ua/wp-content/uploads/2023/06/Kor-ryzyky_zakupivli.pdf.

46. Кравченко В. М. Формалізація процедур в системі публічних закупівель PROZORRO / В. М. Кравченко, І. Г. Сивицька, Д. Г. Теленкова // Економіка і організація управління. – №1 – 2018 – С. 24– 33.

47. Красніков Д.А. Наслідки корупції для фінансової системи держави. Теорія та практика державного управління. 2013. URL: <http://surl.li/qkixc>.

48. Куц А.Р. Переведення закупівель в електронний формат як ефективний інструмент з корупцією. Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт зі спеціальності “Публічне управління та адміністрування” (2018р, м.Київ). URL: <http://ktpu.kpi.ua/wp-content/uploads/2017/02/NDR->

Kuts.pdf,

49. Левон С. Управління системою публічних закупівель: досвід ЄС та практика України. Вісник НАДУ. Серія «Державне управління». 2019. №1. URL: <http://visnyk.academy.gov.ua/pages/dop/84/files/4fa57276-419f-4d37-ad5a-f397df74d986.pdf>

50. Малолітнева В. Інноваційне партнерство як спеціальна процедура публічних закупівель у Європейському Союзі та засіб розвитку інновацій. Підприємництво, господарство і право. 2019. № 11. С. 90–97.

51. Малолітнева В. Особливості правового регулювання публічних закупівель в умовах воєнного стану та післявоєнного періоду. URL: <https://visnyk-nanu.org.ua/ojs/index.php/v/article/view/1450/1461>

52. Мельников О. С. Шляхи протидії корупції у сфері державних закупівель [Електронний ресурс] / О. С. Мельников. – 2016. – Режим доступу : <http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/apdu/2016-1/doc/2/04.pdf>

53. Методичні рекомендації щодо організації закупівельної діяльності (2024). URL: <https://cep.kse.ua/article/Methodical-recommendations-on-the-organization-of-procurement-activities.pdf>

54. Міняйло О.І. Сучасний стан та перспективи розвитку електронних державних закупівель в Україні / О.І. Міняйло, А.М. Костенко // Збірник наукових праць "Економічний вісник університету. Вип. 29/1" ДВНЗ "Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди". – 2016. – С. 135—144.

55. Модуль аналітики PROZORRO. URL: <https://bi.prozorro.org>

56. Науменко С. М. Система тендерних закупівель: теоретико-методологічні підходи до дефініції і класифікації. Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності. 2014. Вип. 1 (10), Т. 2. С. 242–247.

57. Науменко С.М. Система тендерних закупівель: теоретико-методологічні підходи до дефініції і класифікації. Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності. 2014. Вип. 1. С. 242–247.

58. Нецінові критерії у публічних закупівлях (2023). Звіт Transparency International Ukraine. URL: <https://ti-ukraine.org/wp-content/uploads/2023/09/Netsinovi-kryteriyi-v-publichnyh-zakupivlyah.-YEvropejskyj-dosvid-i-porady-dlya-Ukrayiny.pdf>

59. Осьмірко І.В., Синиця Т.В., Золотухіна Т.В. Аналітичний моніторинг системи публічних закупівель. Збірник наукових праць Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди «Економіка». 2021. № 3. С. 98–119.

60. Офіційний сайт Європейської Комісії. URL: https://commission.europa.eu/index_en

61. Офіційний сайт Міністерства Економіки України. URL: <https://me.gov.ua/?lang=uk-UA>

62. Оцінка корупційних ризиків у сфері публічних закупівель. URL: https://biz.ligazakon.net/analytics/228357_otnka-koruptsynikh-rizikv-u-sfer-publchnikh-zakupvel#.

63. Пантелеймоненко, А., Мілька, А., & Павленко, О. (2023). ПУБЛІЧНІ ЗАКУПІВЛІ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ. Економіка та суспільство, (51). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-51-20>

64. Парасій-Вергуненко І.М. Аналіз публічних закупівель: методичні та практичні аспекти. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка». 2017. № 7(35). С. 65–71.

65. Педченко, Н., Кудаський, О., & Педченко, М. (2023). ПУБЛІЧНІ ЗАКУПІВЛІ В УКРАЇНІ: ПЕРЕВАГИ НА НЕДОЛІКИ. Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія «Економічні науки», (2 (108), 31-35. <https://doi.org/10.37734/2409-6873-2023-2-4>

66. Петренко Р. Міноборони закуповує харчі для військових у 2-3 рази дорожче. URL: <https://pravda.com.ua/news/2023/01/21/7385905/>

67. Письменна М.С. Методологія та організація аналізу і контролю закупівель за державні кошти : автореф. дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.09. Одес. нац. екон. ун-т. Одеса, 2018. 40 с.

68. Порядок функціонування електронної системи закупівель та проведення авторизації електронних майданчиків : постанова Кабінету Міністрів України від 16 березня 2016 р. № 166 [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://www.search.ligazakon.ua>.

69. Про виділення коштів з резервного фонду державного бюджету для ліквідації наслідків бойових дій в Харківській області: Розпорядження Кабінету міністрів України від 26 квітня року № 340-р/ Кабінет Міністрів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/340-2022-%D1%80#Text>

70. Про виділення коштів з резервного фонду державного бюджету для ліквідації наслідків бойових дій в м. Києві: Розпорядження Кабінету міністрів України від 31 травня 2022 року № 433-р/ Кабінет Міністрів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/433-2022-%D1%80#Text>

71. Про виділення коштів з резервного фонду державного бюджету для ліквідації наслідків бойових дій у Харківській області: Розпорядження Кабінету міністрів України від від 13 вересня 2022 року № 809-р / Кабінет Міністрів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/809-2022-%D1%80#Text>

72. Про виділення коштів з резервного фонду державного бюджету: Розпорядження Кабінету міністрів України від 28 жовтня 2022 року № 957-р / Кабінет Міністрів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/957-2022-%D1%80#Text>

73. Про деякі питання організації діяльності Антимонопольного комітету України в умовах воєнного стану: Розпорядження Антимонопольного комітету України/ Антимонопольний комітет України. URL: <https://amcu.gov.ua/news/rozporyadzhennya-pro-deyaki-pitannya-organizaciyi-diyalnosti-antimonopolnogo-komitetu-ukrayini-v-umovah-voyennogo-stanu>

74. Про запобігання корупції. Закон України від 19.05.2023. URL: <http://surl.li/qkjbz>.

75. Про затвердження особливостей здійснення публічних закупівель

товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі», на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування: Постанова Кабінету Міністрів України від 12 жовтня 2022 р. № 1178. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/KP221178?an=1>.

76. Про затвердження Порядку формування та використання електронного каталогу. Постанова Кабінету Міністрів України від 14 вересня 2020 р. № 822 URL: https://ips.ligazakon.net/document/view/kp200822?an=1&ed=2022_06_24.

77. Про оборонні закупівлі: : Закон України від 17 липня 2020 року № 808-IX / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/808-20#Text>

78. Про публічні закупівлі. Закон України від 25.12.2015 р. № 922-VIII (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19#Text>.

79. Про публічні закупівлі: Закон України від 25 грудня 2015 року № 922-VIII / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19#Text>

80. Про що говорять бали України в індексі сприйняття корупції - 2023. URL: <https://ti-ukraine.org/blogs/3-baly-za-rik-pro-shho-govoryat-baly-ukrayiny-v-indeksi-spryjnyattya-koruptsiyi-2023/>.

81. Проблеми та перспективи забезпечення макроекономічної стабільності : монографія / С. В. Леонов та ін. ; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. С. В. Леонова і канд. екон. наук, доц. М. М. Бричко. Суми : Сумський державний університет, 2022. 211 с.

82. Псьота В.О. Ефективні публічні закупівлі як інструмент сталого розвитку економіки країни. Вісник львівського торговельно-економічного університету. Серія: Економічні науки. 2020. Вип. 59. С. 65–73.

83. Публічні закупівлі Польщі, Угорщини, Чехії та України. URL: <https://ti-ukraine.org/news/publiczni-zakupivli-Polshchi-Ugorshchyny-Chehiji-ta-Ukrainy>.

84. Prozorro : офіційний сайт. URL : <https://prozorro.gov.ua/>.
85. Розвиток законодавства України щодо державних закупівель: від еволюції до революції. URL: <https://radnuk.com.ua/zhurnaly/rozvytok-zakonodavstva-ukrainy-shchodo-derzhavnykh-zakupivel-vid-evoliutsii-do-revoliutsii/>
86. Севостьянова Г., Іванова О. Організація публічних закупівель в Україні та країнах Європейського Союзу. Бізнес-Інформ. 2018. №9. С. 41-47. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2018_9_7
87. Суспільні фінанси: навч. посіб.; за ред. М. І. Карліна. Луцьк: Вежа-Друк, 2016. 304 с.
88. Трансперенсі Інтернешнл Україна – офіційний сайт. URL: <https://ti-ukraine.org/>
89. Трепак В.М. Протидія корупції в Україні: теоретико-прикладні проблеми: монографія. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 444 с.
90. Тропіна В. Б. До питання про публічні фінанси. Фінанси України. 2009. № 12. С. 28–34.
91. Україна стала лідером міжнародного Рейтингу прозорості публічних закупівель. URL: <https://ti-ukraine.org/blogs/ukrayina-stala-liderom-mizhnarodnogo-rejtyngu-prozorosti-publichnyh-zakupivel/>
92. Фефелов О. Тотальне оскарження – стан. Дзеркало тижня. 2020. 19 липня. С. 8.
93. Шавлай Н. Актуальність впровадження системи електронних закупівель «prozorro» / Н. Шавлай // Студентський вісник Національного університету водного господарства та природокористування. - 2016. - Випуск 1(6). - С. 142-145.
94. Шалева О.І. До питання оцінювання ефективності публічних закупівель. Підприємництво і торгівля. 2023. № 38. С. 69-77.
95. Як виявляти корупцію у публічних закупівлях. URL: https://toolkit.data.gov.ua/documents/OpenDataToolkit-14_Public-procurement.pdf

96. Як і навіщо громадськості контролювати публічні закупівлі у 2025.

URL: <https://dozorro.org/blog/yak-i-navisho-gromadskosti-kontrolyuvati-publichni-zakupivli-u-2025>